

Tuomioistuinjärjestelmät jäsenvaltioissa - Viro

Tämän sivun alkukielistä versiota [et](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

Tässä osassa luodaan yleiskatsaus Viron tuomioistuinjärjestelmään.

Oikeuslaitos – tuomioistuinjärjestelmä

Viron perustuslain mukaan tuomiovaltaa voivat käyttää vain tuomioistuimet, joiden toiminta on riippumatonta. Tuomioistuinten oikeudenkäytön on oltava perustuslain ja muun lainsäädännön mukaista. Viron tuomioistuinjärjestelmällä on perustuslain mukaisesti yksinomainen oikeudenkäyttövalta. Tuomioistuin hoitaa tehtäviään erillään sekä toimeenpanovallan että lainsäädäntövallan käyttäjästä.

Viron tuomioistuinjärjestelmässä on kolme eri tasoa: Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta ovat käräjäoikeus (*maakohus*) ja hallintotuomioistuimet (*haldukohus*). Virossa on neljä käräjäoikeutta: Harjun, Virun, Tarton ja Pärnun käräjäoikeudet. Hallinto-oikeuksia on kaksi eli Tallinnan ja Tarton hallinto-oikeudet. Käräjä- ja hallinto-oikeudet ovat jakautuneet toimimaan useissa eri oikeustaloissa.

Toisen oikeusasteen tuomioistuinta ovat piirituomioistuimet (*ringkonnakohus*), jotka käsittelevät uudelleen ensimmäisen oikeusasteen antamia tuomioita, joihin on haettu muutosta. Piirituomioistuinta on kaksi eli Tallinnan ja Tarton piirituomioistuimet.

Ylin oikeusaste on korkein oikeus (*riigikohus*), joka käsittelee kassaatio- ja tuomioistuinten antamiin ratkaisuihin kohdistuvia muutoksenhakuja. Viron tuomioistuinjärjestelmään ei sisälly erillistä perustuslakituomioistuinta. Ylimmän oikeusasteen tuomioistuinta ja perustuslakituomioistuinta hoitaa korkein oikeus.

Oikeushallinto

Ensimmäisen ja toisen oikeusasteen tuomioistuinten hallinnosta vastaa oikeusministeriö. Oikeushallinnon neuvosto on tuomioistuinjärjestelmän hallinnoimiseksi koottu neuvoa-antava ryhmä, jonka työtä johtaa korkeimman oikeuden puheenjohtaja. Ensimmäisen ja toisen oikeusasteen tuomioistuinten toiminta rahoitetaan valtion talousarvioon sisältyvästä oikeusministeriön talousarviosta. Korkeimmalla oikeudella on oma itsenäinen hallintonsa ja erillinen talousarvio.

Oikeushallinnon neuvostoon kuuluvat seuraavat jäsenet:

- korkeimman oikeuden puheenjohtaja (joka on myös neuvoston puheenjohtaja)
- viisi tuomaria, jotka tuomarien täysistunto nimittää tehtävään kolmeksi vuodeksi kerrallaan
- kaksi Viron parlamentin (*Riigikogu*) jäsentä
- asianajajaliiton hallituksen nimittämä valantehnyt asianajaja
- ylin syyttäjä tai hänen nimittämänsä yleinen syyttäjä
- oikeuskansleri tai hänen nimittämänsä edustaja
- oikeusministeri tai hänen nimittämänsä edustaja (osallistuu neuvoston istuntoihin ja hänellä on niissä puheoikeus).

Oikeusministeri voi kutsua istunnon koolle, mutta hänellä ei ole äänioikeutta.

Neuvosto päättää seuraavista asioista:

- tuomioistuinten alueellinen toimivalta ja rakenne, tuomioistuinten ja oikeustalojen tarkka sijainti sekä tuomioistuimissa ja oikeustaloissa työskentelevien vakinaisten tuomarien määrä ja maallikkotuomarien määrä
- tuomioistuinten puheenjohtajien nimittäminen virkaan ja ennenaikainen vapauttaminen virasta
- tuomioistuinten työjärjestyksen vahvistaminen

- tuomarinvirkaan ehdolle asetettavien määrä
- oikeuden hallintopäälliköille maksettavan lisäkorvauksen vahvistaminen
- menettelyjen vahvistaminen rekisteritietojen kokoamiseksi ja lähettämiseksi tuomioistuimen tietojärjestelmästä
- maallikkotuomareille maksettavan palkkion määrän ja maksutavan määrittäminen.

Neuvosto

- antaa alustavan lausunnon tuomioistuinten vuosittaisten talousarvioiden laatimisessa ja muuttamisessa noudatettavista periaatteista
- antaa alustavan lausunnon avoimena olevaan korkeimman oikeuden tuomarin virkaan ehdolla olevista henkilöistä
- antaa alustavan lausunnon tuomarin vapauttamisesta virastaan
- keskustelee etukäteen oikeushallintoa, oikeudenkäyttöä ja lain yhdenmukaista soveltamista koskevasta yhteenvedosta, jonka korkeimman oikeuden puheenjohtaja esittää Viron parlamentille
- keskustelee muista aiheista, joissa aloitteentekijänä on korkeimman oikeuden puheenjohtaja tai oikeusministeri.

Tuomioistuinhierarkia

Viron tuomioistuinjärjestelmä on **kolmitasoinen**:

- ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimia ovat **käräjäoikeus** ja **hallintotuomioistuimet**
- toisen asteen tuomioistuimia ovat **piirituomioistuimet** (muutoksenhakutuomioistuimet)
- ylimmän oikeusasteen tuomioistuin on **korkein oikeus** (kassaatioistuimena).

Käräjäoikeudet ovat yleisiä tuomioistuimia ja ne käsittelevät riita- ja rikosasioita sekä rikkomuksia (lieviä rikoksia). Hallinto-oikeudet käsittelevät ensimmäisen asteen tuomioistuimena hallintoasioita, jotka on laissa määrätty niiden toimivaltaan. Toisen oikeusasteen tuomioistuimia ovat piirituomioistuimet, jotka käsittelevät uudelleen käräjäoikeuksien ja hallinto-oikeuksien antamia tuomioita, joihin on haettu muutosta. Ylin oikeusaste on korkein oikeus, joka käsittelee piirituomioistuinten ratkaisuihin tehtyjä kassaatiovalituksia. Korkein oikeus toimii myös perustuslakituomioistuimena.

Oikeudellisia tietokantoja

Yleistietoa Viron oikeusjärjestelmästä on saatavissa [oikeusministeriön verkkosivustolla](#).

Yleistietoa Viron tuomioistuinjärjestelmästä on saatavissa [tuomioistuinten verkkosivustolla](#).

Onko tietokannan käyttö ilmaista?

Viron oikeus- ja tuomioistuinjärjestelmää koskevia tietoja voi selailla **maksutta**.

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Päivitetty viimeksi: 03/08/2017